

Питання захисту прав і свобод національних меншин

Рада Європи та Європейський Союз приділяють значну увагу питанням захисту прав і свобод національних меншин, зокрема інтеграції в суспільне життя ромської національної меншини.

Інтеграція в українське суспільство ромської національної меншини на сьогодні є соціально значущим питанням.

Роми в Україні мають ті ж проблеми, що і представники цієї національної меншини в інших державах Європи, зокрема:

- низький освітній рівень;
- високий рівень безробіття;
- незадовільний стан здоров'я;
- відсутності у більшості ромів документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство, свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану;
- низький рівень житлово-побутових умов;
- наявність фактів упередженого ставлення до ромів.

З метою створення належних умов для захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини, забезпечення рівних можливостей для її участі у соціально-економічному та культурному житті держави Указом Президента України від 08.04.2013 № 201/2013 було схвалено Стратегію захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року .

Одним з найголовніших завдань Стратегії є отримання ромами свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану, а саме свідоцтв про державну реєстрацію народження дитини.

Державна реєстрація народження дитини проводиться за письмовою або усною заявою батьків одного з них за місцем її народження або за місцем проживання батьків (ч.2 ст. 13 Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану»).

Батьки зобов'язані невідкладно, але не пізніше одного місяця від дня народження дитини, зареєструвати народження дитини в органі державної реєстрації актів цивільного стану (ст. 144 Сімейного кодексу України).

Несвоєчасна без поважної причини реєстрація батьками народження дитини в державних органах реєстрації актів цивільного стану тягне за собою накладення штрафу від одного до трьох неоподаткованих мінімумів доходів громадян (ст. 212-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення).

Одночасно із заявою про державну реєстрацію народження подаються:

паспорти або паспортні документи, що посвідчують особи батьків, з поважних причин не може бути пред'явлений, в такому разі орган державної реєстрації актів цивільного стану не вправі відмовити в державній реєстрації народження дитини. Відомості про другого з батьків у цьому разі зазначаються на підставі свідоцтва про шлюб.

1. Паспорт або паспортний документ, що посвідчує особу заявника, у разі, якщо державна реєстрація народження провадиться не батьками, а іншою особою;

2. Документ, який є підставою для внесення відомостей про батька дитини (свідоцтво про шлюб, заява матері, спільна заява матері батька дитини).

За відсутності свідоцтва про шлюб підтвердженням зареєстрованого шлюбу може бути відмітка про його державну реєстрацію в паспортах або паспортних документах матері та батька дитини (п. 12 гл. 1 розділу III Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні).

Реєстрація народження є фундаментальним правом і передумовою реалізації багатьох інших прав у контексті захисту, національної ідентичності, доступу до освіти, соціальних послуг, послуг з охорони здоров'я та реалізації політичних прав. Крім того, слід наголосити, що реєстрація народження є ключем для визнання особи з точки зору закону, і що неправосуб'єктність негативно впливає на реалізацію ромами своїх основних прав в Україні.

Центральний відділ
державної реєстрації шлюбів
Головного територіального управління юстиції у м. Києві
